

รางวัลการบริหารราชการ แบบมีส่วนร่วม ประจำปี 2564

**PARTICIPATORY
GOVERNANCE AWARD 2021**

ในปี 2564 เป็นอีกปีหนึ่งที่คนไทยและทั่วโลกยังต้องเจอกับวิกฤติโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ COVID-19 ที่กลายพันธุ์และแพร่กระจายออกไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้คนต้องใช้ชีวิตแบบวิถีใหม่กักตัวอยู่กับบ้าน ไม่อาจไปพบปะผู้คนได้เหมือนก่อน บ้างต้องทำงานที่บ้านเว้นการเดินทางไปมาหาสู่กัน แต่การขับเคลื่อนรางวัลเลิศรัฐ ไม่ได้หยุดชะงักตาม มีการปรับกระบวนการทำงาน ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานในพื้นที่ห่างไกล ที่ได้รับการประเมินรางวัลสามารถปรับตัวเข้ากับวิถีใหม่และนำเทคโนโลยีเครื่องมือการสื่อสารมานำเสนอผลงานได้ เสมือนลงไปสัมผัสในพื้นที่จริง ทำให้การทำงานสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้จะไม่ได้อยู่กันตรงหน้าก็ตาม

การนำเสนอผลงานขอรับรางวัลเลิศรัฐเป็นความภาคภูมิใจของหน่วยงานต่าง ๆ และในปีนี้จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าแต่ละผลงานที่นำเสนอล้วนแต่มีคุณภาพและมีการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก รวดเร็วและประหยัดเวลา ลดต้นทุนการดำเนินงานที่สำคัญภาครัฐได้ปรับโฉมหน้าการให้บริการแก่ประชาชนอย่างเป็นมิตรยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ใส่ใจ กันสมัย ลด ละ เลิก ในสิ่งที่ไม่จำเป็นเพื่อให้ผู้ประกอบการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้เป็นการบริหารราชการที่มีความทันสมัยและเป็นสากล

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สนับสนุนการพัฒนาระบบราชการ การให้บริการประชาชน และอื่น ๆ ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างต่อเนื่อง และเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ระบบราชการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน สำหรับผลงานที่ส่งเข้ารับรางวัลในปี 2564 แต่ละผลงานต่างแสดงถึงความมานะ ความเข้าใจ รับผิดชอบ และลงมือทำอย่างจริงจังของหน่วยงานภาครัฐ ขณะที่ภาคประชาชนก็ได้แสดงความเชื่อมั่น เชื่อถือและ ให้ความไว้วางใจ ต่อภาครัฐ เข้ามาร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมขับเคลื่อนอันเป็นหัวใจสำคัญต่อการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และเป็นการยืนยันอย่างชัดเจนว่า เมื่อใดที่ประเทศเจอกับปัญหาและอุปสรรค หน่วยงานภาครัฐ ยังคงยืนหยัดเคียงข้างและจับมือประชาชนรวมใจเป็นหนึ่งเดียว เพื่อฟันฝ่าอุปสรรคและพบกับความสำเร็จในที่สุด

ตราสัญลักษณ์และความหมายรางวัล	5
สัญลักษณ์	6
สรุปผลรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2564 สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม	7
รางวัลยอดเยี่ยม กรมชลประทาน	11
ระดับดีเด่นประเภทเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance)	10
กรมที่ดิน	14
กรมป่าไม้	16
กรมสรรพากร	18
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	20
ระดับดีเด่นประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change)	22
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	23
กรมประมง	25
กรมปศุสัตว์	27
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	29
กรมป่าไม้	31
กรมพัฒนาที่ดิน	33
กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน	35
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	37
กรมสุขภาพจิต	39
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช	41
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	43
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	45
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	47
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	49
องค์การบริหารส่วนตำบลทับน้ำ	51
สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	53
คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานตรวจประเมินรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม	55

ตราสัญลักษณ์และความหมายรางวัล

รางวัลเลิศรัฐ (Public Sector Excellence Award : PSEA)

รางวัลเลิศรัฐเป็นรางวัลแห่งเกียรติยศที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) มอบให้หน่วยงานภาครัฐ เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชู หน่วยงานที่ได้มุ่งมั่นปฏิบัติราชการจนประสบความสำเร็จมีความเป็นเลิศแห่งหน่วยงานภาครัฐทั้งปวง เพชรล้อมรอบด้วยช่อชัยพฤกษ์ตั้งอยู่บนแท่งหมายเลขหนึ่ง หมายถึง หน่วยงานที่ได้รับรางวัลนี้เปรียบเสมือนเพชรน้ำเอกแห่งระบบราชการ (ช่อชัยพฤกษ์) ที่ผ่าน การเจียรไนอย่างงดงามด้วยความมุ่งมั่น สร้างสรรค์ผลงานจนเป็นที่ประจักษ์ เป็นเพชรน้ำหนึ่งเป็นความภาคภูมิใจสูงสุดของราชการไทย

ความหมายของรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Governance Award)

เป็นรางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานภาครัฐเพื่อสร้างแรงจูงใจและสร้างขวัญกำลังใจในการเชิดชูผลการปฏิบัติราชการ จากการเปิดระบบราชการให้ประชาชนและภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการและทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมตั้งแต่การให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) การรับฟังความคิดเห็น (Consult) การเข้ามาเกี่ยวข้อง (Involve) ไปจนถึงการสร้างความร่วมมือ (Collaboration) ซึ่งจะนำไปสู่การเสริมอำนาจและศักยภาพประชาชนให้เข้มแข็งรวมทั้งสร้างความภาคภูมิใจของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหรือผลักดันการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ

สัญลักษณ์

เพชรเหลี่ยมเกสร

ส่องประกายสีทอง ประกอบไปด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เข้ามามีส่วนร่วมรวมกับภาครัฐ ด้วยหัวใจ ความหมายเพชรเหลี่ยมเกสร**สื่อให้เห็นถึงหน่วยงานที่ได้รับรางวัลนี้คือต้นแบบแห่งการทำงานแบบมีส่วนร่วม เชื่อมโยงบูรณาการร่วมกัน** ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ตั้งเครือข่ายเดียวกัน

มือ

สื่อให้เห็นถึง**ความร่วมมือร่วมใจ** ของทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วม

หัวใจ

สื่อให้เห็นถึง **การเปิดใจ** เปิดระบบราชการ ที่ให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วม

สรุปผลรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2564

สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

1. รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 1 รางวัล

ลำดับ	หน่วยงาน	ผลงาน
1	กรมชลประทาน	โครงการพัฒนาแบบชุมชนมีส่วนร่วมในทุกหน่วยงานชลประทาน

2. รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ระดับดีเด่น จำนวน 28 ผลงาน

ประเภทรางวัลเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance) จำนวน 4 รางวัล

ลำดับ	หน่วยงาน
1	กรมที่ดิน
2	กรมป่าไม้
3	กรมสรรพากร
4	สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

ประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change) จำนวน 16 รางวัล

ลำดับ	หน่วยงาน/บุคคล/กลุ่มบุคคล	ผลงาน
1	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
2	กรมประมง	หนองบัวพัฒนา ชาวประมงรุ่นใหม่ ชุมชนก้าวหน้า สร้างรายได้จากการมีส่วนร่วม
3	กรมปศุสัตว์	การยกระดับอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อเกษตรกรจังหวัดชัยภูมิ สู้ความยั่งยืน
4	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	โครงการชุมชนต้นแบบบ้านน้ำเค็ม : เครือข่ายเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติโดยชุมชน
5	กรมป่าไม้	เครือข่ายรักป่า พัฒนาชีวิต ด้วยเศรษฐกิจพอเพียง
6	กรมพัฒนาที่ดิน	ปลูกผัก รักชีวิต สร้างรายได้ คืบต้น สู้ลมหน้าภาค
7	กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน	การพัฒนาโครงการไฟฟ้าพลังน้ำ บ้านเบิ่งเคล็ง ตำบลแม่จัน อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก
8	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	สวนอุตสาหกรรมต้นแบบ GOOD LABOUR PRACTICES: GLP โดยผ่านกลไกการบริหารแบบมีส่วนร่วม
9	กรมสุขภาพจิต	พะจันสร้างใจ ปฐมวัยสร้างชาติ
10	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช	รวมพลังชุมชนสร้างป่า พัฒนาภาคแพร่สร้างชีวิต สู้ความยั่งยืนบ้านปางขอน
11	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	การบริหารจัดการสินค้าปาล์มน้ำมันแบบมีส่วนร่วม ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร
12	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	น้ำพุโมเดล : รูปแบบการควบคุมพืชกระท่อมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
13-14	สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	โครงการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ จังหวัดปราจีนบุรี
15	องค์การบริหารส่วนตำบลกันน้ำ	โครงการเครือข่ายขะพันธ์ดี ต้นแบบอย่างความดี เพื่อชุมชนเจ้าพระยา
16	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	การบริหารจัดการน้ำต่อสู่ปัญหาวิกฤตภัยแล้ง ชุมชนไม่มีคำ ทูแลรักษา สร้างรายได้

ประเภทผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen) จำนวน 8 รางวัล

ลำดับ	หน่วยงาน/บุคคล/กลุ่มบุคคล	ผลงาน
1	นางกมลทิพย์ พรหมเดช	พะจันสร้างใจ ปฐมวัยสร้างชาติ
2	นายทวีตร เครือสาย	การบริหารจัดการสินค้าปลัมน้ำมันแบบมีส่วนร่วม ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร
3	นายไมตรี จงไกรจักร	โครงการชุมชนต้นแบบบ้านน้ำเค็ม : เครือข่ายเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติโดยชุมชน
4	นางระตะนะ ศรีวรกุล	โครงการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเครือข่าย เกษตรอินทรีย์ จังหวัดปราจีนบุรี
5	นายวาสนา นาคดีลัก	การยกระดับอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อเกษตรกร จังหวัดชัยภูมิ สู่อุตสาหกรรม
6	สิบทอง สงคราม บัวทอง	น้ำพุโมเดล : รูปแบบการควบคุมพืชกระท่อม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
7	นายสมศักดิ์ บ่องเขาอ้อย	โครงการพัฒนาแบบชุมชนมีส่วนร่วมในทุกหน่วยงานบางระกำ
8	นายสมหมาย มากสาคร	โครงการเครือข่ายขยะพันธุ์ดี ต้นแบบอย่างภาคใต้เพื่อชุมชนเจ้าพระยา

3. รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม “ระดับดี” จำนวน 34 รางวัล**ประเภทเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance) จำนวน 3 รางวัล**

ลำดับ	หน่วยงาน/บุคคล/กลุ่มบุคคล
1	กรมการพัฒนาชุมชน
2	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
3	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change) จำนวน 26 รางวัล

ลำดับ	หน่วยงาน/บุคคล/กลุ่มบุคคล	ผลงาน
1-3	กรมการพัฒนาชุมชน	โครงการพัฒนาเส้นใยกล้วยเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายและเคหะสิ่งทอ โครงการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการชุมชน 紗ไรโซ่ แปรนด์ ขับเคลื่อนสู่บุรีรัมย์โมเดล
4	กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ	โครงการเพิ่มศักยภาพเกษตรกรในยุครการค้าเสรี
5-6	กรมประมง	ปลายของพ่อ หล่อเลี้ยงชีวิตพิชิตความจน คนทำบ้าน อนุรักษ์พันธุ์ปลาประจำถิ่นบริเวณพื้นที่ต้นน้ำนูล
7	กรมพัฒนาที่ดิน	คั้นนาพารวย คุณ้ำสวย ช่วยจัดภัยแล้ง ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
8	กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน	ศูนย์ส่งเสริมสวัสดิการสังคมชุมชนบนพื้นที่สูง (ศสส.)
9	กองบัญชาการกองทัพไทย	ภูคาโมเดล : ต้นแบบฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำ ด้วยหลักสิทธินิรโทษกรรมชาติ บ้านใหม่ภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน
10	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มกาแฟบ้านท่าสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร
11-12	สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาลังคคนและ ความมั่นคงของมนุษย์	สานเพื่อก่อ ช่อมเพื่อสร้าง SYNERGY OF KRABI รวมพลัง รวมใจ สุขกายเมืองผาสุก
13	สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	โครงการการจัดการขยะมูลฝอย โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านควนอันโอเอ
14	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	พรหมาก - เกาะครก ร่วมใจบำบัดยาเสพติด

ลำดับ	หน่วยงาน/บุคคล/กลุ่มบุคคล	ผลงาน
15-16	จังหวัดขอนแก่น	ขอนแก่นรวมใจ ลดมลพิษทางอากาศ (PM 2.5) เพื่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ตั้งขยะ-สองหม่ ตำบลบ้านแฮด
17	จังหวัดตาก	การพัฒนาระบบไฟระว้ง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อแนวชายแดนชวนโลกไท่
18	จังหวัดนครศรีธรรมราช	การพัฒนาเมืองด้วยทุนทางวัฒนธรรม (ตลาดชุมทางทุ่งสง)
19	จังหวัดเพชรบุรี	โครงการชุมชนสีเขียวร่วมใจ ลดภัยคาร์บอน จังหวัดเพชรบุรี
20-21	จังหวัดสมุทรปราการ	รณรงค์คัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง
		โครงการส่งเสริมกิจกรรมการปลูกป่าชายเลน
22-23	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	มั่นคงด้วยอาหาร อนาคตในป่า รักษาทรัพยากร สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ภายใต้ที่ดินจำกัด
24	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	พัฒนาชุมชนด้วยเทคโนโลยีและกระบวนการมีส่วนร่วม ตำบลแม่ศึก จังหวัดเชียงใหม่
25	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อชุมชน ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
26	สถาบันพระปกเกล้า	โครงการปฏิบัติการณ์เสริมสร้างพลังพลเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ประเภทผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen) จำนวน 4 รางวัล

ลำดับ	หน่วยงาน/บุคคล/กลุ่มบุคคล	ผลงาน
1	นายคำที้ร์ หงษ์คำ	ค้ณาพารวย คุณ้สาวสวย ช่วยขจัดภัยแล้ง จังหวัดเพชรบูรณ์
2	นางจันทร์ธิมา ปิ่นศิริณ	โครงการชุมชนสีเขียวร่วมใจ ลดภัยคาร์บอน จังหวัดเพชรบุรี
3	นายมนตรีณัฒน์ ต้นธิ์ช้าณาญกุล	การพัฒนาเมืองด้วยทุนทางวัฒนธรรม (ตลาดชุมทางทุ่งสง)
4	นายวิสุตกร นวมศิริ	โครงการส่งเสริมกิจกรรมการปลูกป่าชายเลน

ประเภทเลื้องล้อมขยายผล (Participation Expanded) จำนวน 1 รางวัล

ลำดับ	หน่วยงาน/บุคคล/กลุ่มบุคคล	ผลงาน
1	กรมพัฒนาที่ดิน	ปลูกอีกก้องถิ่น หมอดินอินทรีย์ วิถียไอสธ

รางวัลยอดเยี่ยม กรมชลประทาน

โครงการพัฒนาแบบชุมชนมีส่วนร่วม
ในทุกหน่วยงานประจำ

โครงการผันน้ำ แบบชุมชนมีส่วนร่วม ในทุ่งหนองน้ำบางระกำ

กรมชลประทาน

บางระกำ ขยายน้ำตาที่จางหาย

พื้นที่ 382,000 ไร่ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก เป็นที่ลุ่มต่ำอยู่ระหว่างลุ่มน้ำยมและลุ่มน้ำน่านในจังหวัดสุโขทัยและจังหวัดพิษณุโลกเกิดน้ำท่วมทุกปีชาวบ้านต้องทุกข์ช้ำระกำจิต กรมชลประทานได้แปลงวิกฤติให้เป็นโอกาสจาก **ผู้ได้รับการเยียวยาหลังน้ำท่วม** มาเป็นการปันประโยชน์ (Benefit sharing) ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนน้ำโดย **นายสมศักดิ์ บ่องเขาอ้อย ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานประตูระบายน้ำบางแก้ว** ร่วมกับกรมชลประทานเพื่อป้องกันน้ำท่วมในตัวเมืองสุโขทัยและไม่ให้ไหลไปสร้างความเสียหายในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่างกว่า 20 จังหวัด ที่ทำการเกษตรและอุตสาหกรรมนับตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา **ความระกำได้จางหายไปจากบางระกำ** ชุมชนบางระกำมีสุขกับการปรับวิถีคิดบริหารจัดการน้ำสร้างโอกาสหารายได้รัฐประหยัดเงินเยียวยาชาวบ้านที่ถูกน้ำท่วม กว่า 100 ล้านบาทต่อปี

ก้าวแห่งความสำเร็จ

กสม ชลประทานประสานความร่วมมือกับ **นายสมศักดิ์ บองเหาย้อย** ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน ประตุระบายน้ำบางแก้ว ซึ่งเป็นผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งช่วยขับเคลื่อนสร้างความเข้าใจกับชาวบ้านถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมมีผลญาติชาวบ้าน สู่การพัฒนาเป็นนโยบายต่อยอดปิ่นประโยชน์ให้แก่ผู้เสียสละ 41,277 ราย ยอมให้พื้นที่นาเป็นพื้นที่หนองน้ำ 550 ล้านลูกบาศก์เมตร นาน 3-4 เดือน ไม่ให้น้ำท่วมพื้นที่อื่นและกักเก็บน้ำไว้เพียงพอกับการทำนาปรัง ๓ปี ระหว่างนี้กรมประมงนำเอาพันธุ์ปลามาแจกให้เลี้ยงหารายได้ เร่งปลูกข้าวนาปีให้เร็วขึ้นจากเดือน พฤษภาคมมาปลูกเมษายน เก็บเกี่ยวให้เสร็จกลางเดือน สิงหาคม ก่อนน้ำท่วมและได้ขอแก้ไขระเบียบการขึ้นทะเบียนการเพาะปลูกกับกรมส่งเสริมการเกษตร เร็วขึ้น 1 เดือน จนสำเร็จยังคงได้รับการช่วยเหลือจากรัฐส่วนการบริหารน้ำ กรมชลประทาน ให้อำนาจชุมชนกำหนดกติกาโดย ตัดสินใจร่วมกันลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนจึงเป็นที่มาของ โครงการบางระกา โมเดล นำไปขยายผล 12 กุ่ม ในภาคกลาง

ผลประโยชน์ที่ลงตัว คุณภาพชีวิตดีขึ้น

เกษตร กรเก็บเกี่ยวข้าวได้ทันก่อนน้ำท่วมทั้งหมด ลดการใช้น้ำเพราะได้รับอันตรายวัตถุที่มากับน้ำ ลดการใช้สารเคมีกำจัดแมลงและศัตรูพืช ประหยัดค่าสูบน้ำ จาก 10 ครั้ง เหลือ 4 ครั้ง ทำให้มีกำไรไร่ละ 1,000 บาท ถึง 1,500 บาท เกษตรกรมีรายได้จากการทำประมง มีอาหารจากสัตว์น้ำในช่วงฤดูหนองน้ำและยังประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ เพราะสามารถลดความเสี่ยงจากน้ำท่วมกุ่มในลุ่มเจ้าพระยาได้รวมถึงเป็นที่ศึกษาดูงาน

ชาวนาเก็บเกี่ยวข้าวได้ทันก่อนน้ำท่วมทั้งหมด ประหยัดค่าสูบน้ำจาก 10 ครั้ง เหลือ 4 ครั้ง ทำให้มีกำไร ไร่ละ 1,000-1,500 บาท

ระดับดีเด่น
ประเภทเปิดใจใกล้ชิดประชาชน
(Open Governance)

กรมที่ดิน

ก้าวใหม่ของ การบริการภาครัฐ

ภายใตยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ในการขับเคลื่อนหน่วยงานราชการสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล กรมที่ดินได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการให้บริการแก่ประชาชน ด้วยการนำเสนอแอปพลิเคชัน SMARTLANDS เพื่อการเปิดระบบราชการให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการบริการของกรมที่ดิน ด้วยระยะเวลาเพียง 6 เดือน ของการให้บริการ

มีผู้ดาวน์โหลด SMARTLANDS มากกว่า 100,000 ครั้ง โดยเฉพาะช่วงวิกฤติสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มีสถิติการดาวน์โหลดสูงสุดถึงสัปดาห์ละไม่ต่ำกว่า 10,000 ครั้ง เป็นการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลและการรับบริการ สามารถลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชน

บริการใช้งานบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) ของกรมที่ดิน
มกราคม พ.ศ. 2563

ต่อยอดเพิ่มค่า “บิ๊กดาต้า”

เพื่อ เป็นการรองรับการให้บริการที่มีการขยายตัวด้านความต้องการของประชาชนที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วไม่เพียงกรมที่ดินจะเน้นการให้ความสำคัญในการสร้างฐานข้อมูลที่ต้นที่มีความครบถ้วน ถูกต้อง มีประสิทธิภาพสูง ยังได้มีการพัฒนาขยายการให้บริการเพิ่มเติมได้แก่ โครงการบอกดิน เพื่อการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินให้แก่ประชาชนโดยไม่มีค่าใช้จ่าย นอกจากนี้จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำแล้ว กรมที่ดินสามารถมีข้อมูลที่แม่นยำ เพื่อการบริหารจัดการมากขึ้น โครงการจัดทำระบบสืบค้นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง e-Lands Public ผ่านโทรศัพท์มือถือ (Smart Phone) หรือคอมพิวเตอร์ ได้ทุกที่ทุกเวลา ด้วยการใช้เทคโนโลยี Cloud Server ร่วมกับเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ ขณะเดียวกันเปิดให้มีการประเมินความพึงพอใจสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ การให้บริการของสำนักงานที่ดิน 461 แห่งทั่วประเทศ

กระจายบริการถึงมือประชาชน

ผล สัมฤทธิ์การขยายการให้บริการทำให้กรมที่ดินมีสารสนเทศที่เป็นความต้องการของประชาชนอย่างกว้างขวางหลากหลายสามารถนำไปพัฒนาทำแผนในแต่ละปีงบประมาณได้อย่างชัดเจน โปร่งใส และเป็นธรรม สามารถจัดเตรียมแผนการออกโฉนดนอกเขตที่ดินของรัฐได้จำนวน 6,625 ราย ประกาศพื้นที่โครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินขยายเป็น 50 จังหวัดเพิ่มขึ้น 208 % ส่งผลทางอ้อมในการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความยากจนได้ 5,274 ราย รวมถึงการขยายแผนการพัฒนาปรับปรุงการบริการของกรมที่ดินเพิ่มเติมต่อเนื่อง เช่น การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ระบบระบบออนไลน์และการคัดสำเนาเอกสารที่ดินผ่าน Smartphone เป็นต้น

สามารถจัดเตรียมแผนการออกโฉนดนอกเขตที่ดินของรัฐได้จำนวน 6,625 ราย ประกาศพื้นที่โครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินขยายเป็น 50 จังหวัด เพิ่มขึ้น 208%

ระบบสร้างความใกล้ชิด ประชาชนเชื่อมั่นใช้บริการ

จำนวนการดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน “SMARTLANDS” รวมกว่า 100,000 ครั้ง
และรวมไปถึงการใช้งานระบบของเว็บไซต์-19 รายการ
สิ้นเดือนมกราคมที่ผ่านมา มีผลการดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน 10,000 ครั้งต่อปีแล้ว

ขอขอบคุณ

100,000+

ผู้ใช้งาน
SMARTLANDS Application
“จริงใจด้วย... สมมุติด้วยด้วย”

ที่กิมปี้แลนด์พาร์คไฮเทคฮอดก

นายณิศ จันทร์มาวงศ์ อธิบดีกรมที่ดิน ได้ใช้เวลา 30 นาทีในการเยี่ยมชมและพูดคุยกับผู้บริหารและพนักงานของบริษัทฯ และให้เกียรติใช้พื้นที่ในการนำเสนอเกี่ยวกับโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศของกรมที่ดินเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการใช้บริการที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว

นายณิศกล่าวว่า “การเยี่ยมชมครั้งนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของกรมที่ดินในการพัฒนาบริการที่ดินให้ทันสมัยและโปร่งใส ซึ่งจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชนได้”

นายณิศยังได้กล่าวถึงโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศของกรมที่ดินที่จะช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการที่ดินได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งจะช่วยลดความแออัดและเพิ่มความสะดวกสบายแก่ประชาชนในการใช้บริการที่ดิน

กรมป่าไม้

ภารกิจการมีส่วนร่วม ของภาคประชาชน

กรมเปิดระบบราชการเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการสนับสนุนให้กรมป่าไม้สามารถปฏิบัติภารกิจอนุรักษ์ สงวน คุ่มครอง พันธุ์ ดูแลรักษา ทำนุบำรุงป่า การดำเนินการเกี่ยวกับป่าไม้ การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้และอุตสาหกรรมไม้ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ เพิ่มสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ ลดอัตราการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ เพิ่มผลิตภัณ์ที่มวลรวมด้านการป่าไม้ของประเทศและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยกลยุทธ์เสริมสร้างความร่วมมือของประชาชนเป็นหลัก

สร้างระบบราชการดิจิทัล

จากกิจกรรม และแผนงานในการเปิดระบบราชการ ส่งผลให้การให้และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การรับฟังความคิดเห็น และการให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบการทำงานภาครัฐผ่านช่องทางเรียนและข้อเสนอแนะเป็นไปอย่างรวดเร็วและทั่วถึงในลักษณะการสื่อสารแบบสองทาง ผ่านช่องทางออฟไลน์และออนไลน์ที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาระบบแอปพลิเคชันที่หลากหลาย เช่น Chatbot นื่องวงนา ระบบพิกัดจีพีอาร์ ระบบลงทะเบียนสวนป่า และการจองกล้าไม้ออนไลน์ เป็นต้น กลุ่มเป้าหมายหลัก อันได้แก่ ชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่และโดยรอบของพื้นที่ป่า กลุ่มเกษตรกรและประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมให้ปลูกสร้างสวนป่าและป่าเศรษฐกิจกลุ่มผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมป่าไม้ และกลุ่มประชาชน และหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน และสถานศึกษาให้ผลตอบแทนที่มีคุณค่าในสู่การปรับปรุงกระบวนการและขั้นตอนการทำงาน การแก้ไขข้อกฎหมาย การแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

พลิกโฉมการบริการภาครัฐ

จาก การขยายผลการเปิดระบบราชการด้วยการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย ไม่เพียงกรมป่าไม้จะปรับปรุงกระบวนการทำงานในด้านการให้บริการประชาชน เช่น ระบบลงทะเบียนสวนป่าออนไลน์ ระบบการจองกล้าไม้ออนไลน์ แต่ยังมี การปรับปรุงและพัฒนาขั้นตอนการทำงาน อาทิ การพัฒนาระบบการออกใบเบิกทางดิจิทัลและการปรับปรุง พ.ร.บ. สวนป่า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558 พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 เป็นต้น รวมทั้งเกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมของการเพิ่มสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ โดยมีจำนวนผู้ลงทะเบียนสวนป่าเพิ่มขึ้นรวม 69,219 แปลง

เมื่อปี 1,097 ล้านไร่ มีการผลิตไม้ที่ได้อาจสวนป่าเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปีทั้งสามารถลดความเสียหายจากการบุกรุกป่าและไฟป่า โดยมีกลุ่มเครือข่ายราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่าเพิ่มขึ้นสามารถดูแลพื้นที่ป่าได้ถึง 6.37 แสนไร่

มีผู้ลงทะเบียนสวนป่า 69,219 แปลง รวม 1,097 ล้านไร่ มีผลผลิตไม้จากสวนป่าเพิ่มขึ้นทุกปีและสามารถลดความเสียหายจากการบุกรุกป่าและไฟป่า

กรมสรรพากร

ประชาชนคือหัวใจสำคัญของการมีส่วนร่วม

NSU สรรพากร ยึดถือประชาชนเป็นสำคัญจึงเปิดทางให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ (Open Governance) **ตามหลัก 3 ตรง คือ จัดเก็บภาษีตรงเป้าหมาย นโยบายตรงกลุ่ม บริการตรงใจ** อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร รับฟังความเห็น ตรวจสอบได้ ปรับระบบงานเป็นดิจิทัลใช้ข้อมูล

Big Data จากทั้งภายในและภายนอกองค์กร ผ่านการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้บริการที่ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านการจัดทำ Tax payer Journey

ร่วมออกแบบปรับปรุงกระบวนการทำงานและให้บริการ

NSU สรรพากรยุคดิจิทัลเปิดรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะ ผ่านระบบ Citizen Feedback จากประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงข้อเสนอแนะจาก User Experience และ Influencer ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความเห็น เพื่อนำมาออกแบบปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานและการให้บริการที่ตรงตามความต้องการของแต่ละกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจนตามโครงสร้างการทำงาน

ระบบสรรพากรเข้าถึงง่าย สะดวก รวดเร็วได้ภาษีเกินเป้า

ความ สำคัญที่เกิดขึ้นมาจากการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้พบว่าในปี 2563 มีผู้ที่เข้าถึงข้อมูลข่าวสารสูงกว่า 28 ล้านคน ผ่านช่องทาง Facebook เว็บไซต์กรมสรรพากร และ Twitter ตามลำดับ มีการบูรณาการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับภาครัฐ และภาคเอกชน 42 หน่วยงาน รับข้อมูลจากหน่วยงานอื่น 39 หน่วยงาน รวมทั้งถ่ายโอนภารกิจให้ภาคส่วนอื่น ๆ ทำแทนเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เช่น การให้บริการ Open API เปิดโอกาสให้ Start up เข้ามามีส่วนร่วม

เชื่อมโยงระบบกับกรมสรรพากร อีกทั้งพบว่า มีผู้ใช้งานเว็บไซต์กรมสรรพากร 1.16 ล้านคนต่อเดือน มีความพึงพอใจกว่าร้อยละ 80 จากระดับความพึงพอใจ Citizen Feedback หน่วยรับบริการทั่วประเทศ และการให้บริการยื่นแบบผ่าน Internet สูงกว่าร้อยละ 90 ติดต่อกัน 3 ปีซ้อนในปี 2563 ทำให้สามารถจัดเก็บภาษีได้เกินกว่าที่คาดการณ์ 9,017 ล้านบาท แม้จะอยู่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 ก็ตาม

มีการให้บริการยื่นแบบผ่าน Internet สูงกว่า ร้อยละ 90 ติดต่อกัน 3 ปี ทำให้สามารถจัดเก็บภาษีได้เกินกว่าที่คาดการณ์ 9,017 ล้านบาทแม้อยู่ในสถานการณ์ COVID-19

มาตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารไทยสู่ทั่วโลก

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีภารกิจที่สำคัญในด้านความปลอดภัยของอาหาร กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้ตรงกับความต้องการของตลาดโลก โดยเสริมสร้างระบบตรวจสอบและรับรองสินค้าที่สอดคล้องกับสากลอันนำไปสู่มาตรฐานตลอดห่วงโซ่การผลิต และกำหนดก้าการเจรจา ด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชสำหรับสินค้าเกษตรและอาหารมีการควบคุมกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายและเป็นศูนย์กลางของข้อมูล

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร
และอาหารแห่งชาติ

การเปิดเผยข้อมูลคือกุญแจ สำคัญการยกระดับมาตรฐาน

มกช. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับการให้ข้อมูลและการปรึกษาหารืออันเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จเข้าถึงความต้องการที่แท้จริงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตลอดห่วงโซ่และมีความพร้อมที่จะดำเนินงานร่วมกันกับทุกฝ่ายและทุกหน่วยงานภายใต้ มกช. สำหรับการเปิดเผยข้อมูลให้แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐภาคเอกชนและประชาชนที่เกี่ยวข้องใช้ช่องทางที่เข้าถึงง่ายตั้งแต่จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลผ่าน Social Media ทุกช่องทางเพื่อยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรให้มีมาตรฐานและความปลอดภัยเป็นการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในตลาดโลกส่งผลดีต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภาคการเกษตรของไทย

นำร่องส่งออกทุเรียน แช่เยือกแข็ง และแช่เย็นจนแข็ง

ผลงานที่โดดเด่นเป็นที่เชิงประจักษ์ คือ การกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่องการปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตทุเรียนแช่เยือกแข็ง (มกช. 9046-2560) ส่งเสริมให้เกษตรกรและผู้ประกอบการนำมาตรฐานไปใช้ส่งผลให้ในปี 2563 ประเทศไทยสามารถส่งออกทุเรียนแช่เยือกแข็งและแช่เย็นจนแข็งไปยังตลาดโลกกว่า 30,800 ตัน มูลค่ากว่า 6,400 ล้านบาท ดังนั้นเพื่อความยั่งยืน มกช. จึงมีแผนที่จะดำเนินการเรื่องการเปิดเผยข้อมูลให้ครอบคลุมภารกิจของหน่วยงานและเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภาครัฐผ่านการจัดทำฐานข้อมูลแบบเปิด (ACFS Open Data) ยกระดับการใช้ประโยชน์ข้อมูลภาครัฐให้มีประสิทธิภาพสามารถบูรณาการด้านการให้บริการและใช้ประโยชน์ข้อมูลข้ามหน่วยงานได้อย่างเป็นระบบในอนาคต

ส่งเสริมให้มีมีการนำมาตรฐานไปใช้ ทำให้ไทยสามารถส่งออกทุเรียนแช่เยือกแข็งและแช่เย็นจนแข็งไปยังตลาดโลกกว่า 30,800 ตัน มูลค่ากว่า 6,400 ล้านบาท

ระดับดีเด่น
ประเภทสัมฤทธิ์ผล
ประชาชนมีส่วนร่วม
(Effective Change)

โครงการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

सानพลังพิทักษ์ป่าชายเลนผืนสุดท้าย

ด้วย การประสานความร่วมมืออย่างเหนียวแน่นของภาครัฐ และความมุ่งมั่นของภาคประชาชนกลุ่มชาวบ้านบางลา ต. ป่าลอก อ.กลาง จ.ภูเก็ต ทำให้สามารถปกป้องผืนป่าชายเลนผืนสุดท้ายในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเลนคลองท่าเรือ จำนวน 1,200 ไร่ บนเกาะใต้สัมฤทธิ์ผล รวมทั้งผนึกความร่วมมือในการอนุรักษ์

ผืนป่าแห่งนี้ให้ความอุดมสมบูรณ์ กลายเป็นแหล่งทรัพยากรชายฝั่งทะเลที่ชาวภูเก็ตสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน และสร้างความสมดุลต่อระบบนิเวศนียของทะเลไทย เพื่อความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ

รัฐ-ราษฎรร่วมสร้างมนุษย์ทองคำสืบสานภารกิจ

กสม ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยสถานีพิชิตนาคทรัพยากรป่าชายเลนที่ 23 จังหวัดภูเก็ต เข้ามาสนับสนุนแบบมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ ร่วมคิดและวางแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเลการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อแก้ไขปัญหาปัญหาระยะยาว เริ่มจากเก็บข้อมูล สำรวจพันธุ์ไม้ เขตแนวป่าให้มีความชัดเจน พร้อมกำหนดรูปแบบการใช้ประโยชน์จากที่รัดกุม และร่วมกันติดตามผล อีกทั้งประสานงานความร่วมมือกับภาคีภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำข้อบัญญัติในการบริหารจัดการป่าชายเลน ที่สำคัญสร้างคนรุ่นใหม่ในโครงการมนูษย์ทองคำ ให้เข้ามาเรียนรู้และสืบสานงานจากรุ่นสู่รุ่นด้วยระบบจิตอาสา เพื่อพิทักษ์รักษาผืนป่าชายเลนให้อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืนต่อไป

ป่าชายเลนอันดามันของไทย สะท้อนมรดกโลก

ใบ รันนี้ป่าชายเลน 1,200 ไร่ เป็นพื้นที่อนุรักษ์อย่างเข้มงวดและเป็นพื้นที่ให้ชุมชนสามารถใช้สอยได้พร้อมดูแลรักษา ปกป้องดูแลสร้างจิตสำนึก ชุมชนกำกับดูแลตนเอง ความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่าชายเลน สร้างปรากฏการณ์มีนากเล็กเล็บสั้น (*Aonyx cinereus*) สัตว์คุ้มครองคืนสู่ผืนป่าในรอบ 30 ปี มีปลาเพิ่มมากขึ้น ทำให้ชาวบ้านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสร้างรายได้ มีเงินออมผ่านการจัดตั้งกลุ่ม

จากการจัดสรรที่เหมาะสมทำให้มีนากเล็กเล็บสั้นและสัตว์คุ้มครองคืนสู่ป่าในรอบ 30 ปี และทำให้ชาวบ้านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ออมทรัพย์ของชุมชน และผืนป่าชายเลนแห่งนี้ได้รับการยกระดับสู่การกำหนดแม่บทในผังเมืองของจังหวัดภูเก็ต พร้อมพัฒนาให้เป็นป่าในเมืองเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ของชาวไทยและชาวโลกที่รักธรรมชาติด้วย

โครงการบึงหนองบัว พัฒนาชาวประมงร่วมใจ ชุมชนก้าวไกล

กรมประมง

ปล่อยทรัพยากรคืนให้ได้อย่างดี

นับตั้งแต่การทวงคืนผืนป่าของชุมชนตั้งแต่ ปี 2550 ชุมชนบ้านโป่ง หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านโป่ง อำเภอกงาว จังหวัดลำปาง เพื่อมุ่งหวังที่จะแก้ปัญหาภาวะน้ำขาดแคลนในฤดูแล้งเนื่องจากป่าไม้ต้นน้ำเสื่อมโทรมและจากการใช้น้ำทำเกษตรเชิงเดี่ยวได้สำเร็จและสามารถทำผายชะลอน้ำส่งผลทำให้บึงหนองบัวมีน้ำตลอดทั้งปี โดยคาดหวังว่าจะมีสภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี แต่สิ่งที่เกิดขึ้นชาวบ้านกลับยังคงประสบปัญหาภาวะหนี้สิน มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายของครัวเรือนเพื่อให้พ้นจากวงจรชีวิตในรูปแบบเดิม กลุ่มชาวบ้านจึงลุกขึ้นรวมกลุ่มหารื้อและมีมติเห็นชอบร่วมกันที่จะใช้ประโยชน์ของบึง หนองบัวในการพลิกเปลี่ยนชีวิตจึงนำมติเข้าหารือและขอรับการช่วยเหลือสนับสนุนจากกรมประมงจนวันนี้สามารถบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนของตนเองให้เป็นแหล่งรายได้ในการสร้างความเป็นอยู่ที่ยั่งยืน

เริ่มต้นคิด สำเร็จเพราะลงมือทำ

กรมประมง ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้กับชุมชนบ้านโป่ง นับตั้งแต่ที่ประมงของชุมชนมีมติต้องการพัฒนา บึงหนองบัว ให้เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ ผ่านการบริหารจัดการ ด้านประมงอย่างเป็นระบบนับจากการเริ่มเก็บข้อมูลพื้นฐาน ของชุมชน การวิเคราะห์ และระดมความคิด และวางแผน อย่างมีส่วนร่วม จนกำหนดเป็นแผนและกิจกรรมดำเนินงาน ภายใต้การจัดตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานขับเคลื่อน รวมถึง การกำหนดกฎระเบียบร่วมกัน การอบรมถ่ายทอด องค์ความรู้ เทคโนโลยีด้านการเพาะพันธุ์ปลา และการแปรรูป สัตว์น้ำที่ระดมทุนจัดตั้งกองทุนและจดทะเบียนองค์กร ชุมชนประมงท้องถิ่นที่ถูกต้องกฎหมายในการจัดการและใช้ประโยชน์ จากแหล่งผลิตสัตว์น้ำของชุมชนได้สำเร็จ

มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ปัจจุบัน ชาวบ้านในชุมชนบ้านโป่งสามารถดำรงชีวิต ได้อย่างยั่งยืนด้วยการบริหารจัดการแหล่งน้ำของตนเอง ให้เป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำได้อย่างมีศักยภาพสมาชิก ชุมชน 69 ราย เริ่มส่งมอบความมั่งคั่ง จากเงินทุนเริ่มต้น 26,200 บาท **ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น สามารถจำหน่าย สัตว์น้ำได้ 3.75 ตัน สร้างรายได้เข้ากองทุน 198,709 บาท จนสามารถปันผลคืนให้สมาชิก 2 ครั้ง เป็นเงินถึง 18,663 บาท** หรือเกือบสามารถคืนเงินทุนตั้งต้นได้ ครบหมดสร้างความมั่นคงในการดำเนินชีวิตตามวิถีของ ชุมชน ทั้งยังสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเพาะ เลี้ยงสัตว์น้ำให้กับชุมชนอื่นในจังหวัดถึง 11 อำเภอ

สามารถจำหน่ายสัตว์น้ำได้ 3.75 ตัน สร้างรายได้เข้ากองทุน 198,709 บาท จนสามารถ ปันผลคืนให้สมาชิกได้ 2 ครั้ง เป็นเงินถึง 18,663 บาท

การยกระดับอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อ เกษตรกรจังหวัดชัยภูมิสู่ความยั่งยืน

กรมปศุสัตว์

คนเลี้ยงไก่เข้าใจ จากเกษตรกร พันธสัญญา

เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อในจังหวัดชัยภูมิเกือบทั้งหมดเลี้ยงไก่ขายภายใต้ระบบเกษตรกรพันธสัญญาหรือที่เรียกกันว่า Contract Framing โดยบริษัทเอกชนเป็นผู้จัดหาลูกไก่ อาหาร ยาและเวชภัณฑ์ต่าง ๆ ให้ ขณะที่เกษตรกรลงทุนสร้างโรงเรือนและอุปกรณ์ในการเลี้ยงไก่บนที่ดินของตนเอง ดูเหมือนระบบดังกล่าวจะสร้างหลักประกันให้เกษตรกรมีรายได้ที่แน่นอน แต่ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

เพราะขาดความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อให้ได้คุณภาพตามที่บริษัทต้องการและไม่มีความต่อเนื่อง ทำให้ขาดทุนและมีหนี้สินมากมายทางสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิจึงเข้ามาแก้ไขปัญหาโดยจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรเพื่อยกระดับการผลิตไก่เนื้อให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นและช่วยไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างเกษตรกรกับบริษัทเอกชน

ประสานมือสร้างความมั่นคง

บุคลากรจังหวัดชัยภูมิ ได้เชิญ เกษอาสา ภาคลึก เกษตรกรแกนนำกลุ่ม และคณะกรรมการเครือข่ายสำนักงานสหกรณ์จังหวัด กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เครือข่ายภาคประชาชน และเอกชนเข้ามาเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือบูรณาการขับเคลื่อนทำงานยกระดับอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนพร้อมกำหนดแผนยุทธศาสตร์ระยะสั้นและยาว และได้ติดตามหน้าที่บริษัทเอกชนค้างจ่ายให้แก่เกษตรกรด้วยการเจรจาแบบสันติวิธีอาศัยกลไกของรัฐเป็นตัวกลาง ส่งผลให้เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ จังหวัดชัยภูมิ และเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออีก 17 จังหวัด ได้รับการชำระหนี้ทั้งหมดเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2561 เป็นเงินกว่า 332 ล้านบาท พร้อมผลักดันให้มีพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. 2560 และยกระดับการเลี้ยงไก่เนื้อแบบมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของเพื่อสร้างอำนาจต่อรองในรูปแบบสหกรณ์ มีทุนจดทะเบียน 1 ล้านบาท และร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เพื่อลดต้นทุนผลิตในปี 2563 มีกำไร 540,000 บาท เป็นสหกรณ์ที่ได้รับรางวัลดีเด่น

บูรณาการที่สร้างสรรคสู่เส้นชัย

เส้น ทางจากหนี้ของเกษตรกรเลี้ยงไก่เนื้อชัยภูมิสู่กำไรได้มีการถ่ายทอดบทเรียนไปสู่สาธารณะ ยกระดับอาชีพพัฒนาตนเองตามหลักการเศรษฐกิจพอเพียง ลดการพึ่งพาสหกรณ์เอกชน สร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมและเป็นความเจ้าของในการดำเนินอาชีพตามแผนการดำเนินการในรูปแบบสหกรณ์ และนำรูปแบบนี้ไปขยายผลในเครือข่ายวิสาหกิจโคเนื้อ เครือข่ายการผลิตแพะในจังหวัดชัยภูมิและจังหวัดอื่นด้วย

จากนี้จึงของเกษตรกรเลี้ยงไก่เนื้อชัยภูมิสู่กำไรได้มีการถ่ายทอดบทเรียนไปสู่สาธารณะ และยกระดับอาชีพพัฒนาตนเอง

โครงการชุมชนต้นแบบบ้านน้ำเค็ม เครือข่ายเตรียมความพร้อม รับมือภัยพิบัติโดยชุมชน

กรมป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย

ระทึกขวัญ
ชาวไทยทั่วโลก

วันที่ 26 ธันวาคม 2547 โลกได้จารึกเหตุการณ์แผ่นดินไหวอย่างรุนแรงเกิดคลื่นยักษ์สึนามิพัดถล่ม 6 จังหวัด ชายฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย ณ ชุมชนบ้านน้ำเค็ม ตำบลบางม่วง อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงามีผู้เสียชีวิตกว่า 800 คน ทรัพย์สินเสียหายจนสิ้นเนื้อประดาตัวเป็น 17 ปี ที่มีอาจล้ม

บ้านน้ำเค็มเลือดข้นคนแค้น

จาก สภากาแฟชุมชนสายสัมพันธ์ ที่ชาวบ้านมานั่งดื่มกาแฟและปรับทุกข์ พวกเขาได้รวมพลัง รวมคนลุกขึ้นสู้เปลี่ยนจากเหยื่อ มาเป็นผู้กอบกู้วิกฤติ โดยมี **นายไมตรี จงไกรจักร ประธานศูนย์ประสานงานชุมชนบ้านน้ำเค็มและผู้จัดการมูลนิธิชุมชนไท** ได้ร่วมมือกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย(ปภ.) ซึ่งมียุทธศาสตร์ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและทุกระดับสร้างแนวปฏิบัติในการลดความเสี่ยง โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ในกาเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติเพื่อป้องกันภัยและลดความสูญเสีย

พลิกวิกฤติ รู้ อยู่กับธรรมชาติ

ปภ. ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติ เพื่อกำหนดเป้าหมาย และแผนงาน พร้อมทั้งพัฒนาอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เริ่มจากคันทหาอาสาสมัครเพื่อเป็นแกนนำสร้างความเข้าใจกับคนในชุมชน แล้วจัดตั้งคณะกรรมการชุมชน ทำข้อมูลชุมชน รวบรวมวิเคราะห์ทำแผนพัฒนาอาสาสมัครให้ความชำนาญ สร้างภาคีเครือข่ายกับหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับท้องถิ่น จังหวัด และระดับประเทศ รณรงค์สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ทำประชาพิจารณ์เพื่อรับรองแผน ลงมือทำประเมินผล นำมาปรับปรุงพร้อมสร้างอาสาสมัครรุ่นใหม่ จัดตั้งศูนย์เตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติและแจ้งเตือน

จากเหยื่อภัยพิบัติ สู่นักสู้พิทักษ์

วันนี้บ้านน้ำเค็มเปลี่ยนจากผู้รับมาเป็นผู้จัดการตนเอง โดยมีผลลัพธ์ดังนี้ มีแผนเตรียมรับมือพืฒนาระบบแจ้งเตือนภัยซ้อมอพยพปีละ 2 ครั้ง กำหนด 5 เส้นทางสู่ที่ปลอดภัยภายใน 15-17 นาที เป็นชุมชนต้นแบบและมีแนวปฏิบัติที่ดีในการรับมือภัยพิบัติตลอดภาคเรียนนำไปขยายสู่พื้นที่เสี่ยงภัยอีก 16 ตำบล 30 ชุมชน ในจังหวัดพังงาและขยายไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ และต่างประเทศ ชาวบ้านมีสุขภาพจิตที่ดี ชุมชนบ้านน้ำเค็ม

เป็นศูนย์เรียนรู้จัดการภัยพิบัติ และปัจจุบันจัดตั้งธนาคารชุมชนกลุ่มปกป้องทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

บ้านน้ำเค็มพัฒนาระบบแจ้งเตือนภัยพิบัติและนำไปขยายสู่พื้นที่เสี่ยงภัยอีก 16 ตำบล 30 ชุมชนในพังงา

โครงการเครือข่ายรักขีป่า พัฒนาชีวิตด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

กรมป่าไม้

ฟื้นป่าดูชีวิตเกษตรกร

แม่สุณีย์เรียนรัฐการพัฒนางานด้านป่าไม้ทำสว่าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลท่าสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ประสบความสำเร็จในการอนุรักษ์ป่า โดยใช้มาตรการป้องกันและควบคุม เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกป่าได้สัมฤทธิ์ผลที่ดี แต่ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ซึ่งส่วนใหญ่ทำการเกษตรโดยอาศัยน้ำฝน

ยังประสบกับความยากลำบาก เมื่อสิ้นฤดูกาลเก็บเกี่ยวจะเกิดการว่างงาน ต้องเก็บหาของป่า ลักลอบตัดไม้ เกิดการใช้ทรัพยากรที่เกินกำลังการผลิตของป่า บุกรุกป่าเพื่อใช้เป็นแหล่งเลี้ยงสัตว์และแหล่งอาหารทำให้พืชประจำถิ่นสูญพันธุ์ เกิดการสูญหายในองค์ความรู้ด้านพืชสมุนไพรและภูมิปัญญาท้องถิ่น

สานพลังเครือข่ายเพื่อการอนุรักษ์ป่า

ศูนย์ฯ ภายใต้การกำกับของกรมป่าไม้ได้ดำเนินการต่อยอดด้วยการบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะเครือข่ายกลุ่มรักป่า พัฒนาชีวิต ด้วยเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นองค์กรท้องถิ่นจากความร่วมมือของกลุ่มคนเมืองจังหวัดสุรินทร์ ที่ประกอบอาชีพหลากหลาย เน้นการทำกิจกรรมปลูกป่า เข้าร่วมในการขยายแนวคิด และการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ให้มีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจและการอนุรักษ์แบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากไม้ ปกป้องและอนุรักษ์พันธุกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาศนับสนุนแนวทางการสร้างรายได้ ผ่านการจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานและความพร้อมของบุคลากร การสำรวจสภาพภูมิสังคม จัดเวทีประชุมเพื่อสื่อสารทำความเข้าใจ รับฟังปัญหา และฝึกอบรมให้ความรู้งานศิลปาชีพด้านป่าไม้และแนวเขตและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น อีกทั้งวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม

สร้างคุณภาพชีวิต อยู่ร่วมกับผืนป่าอย่างยั่งยืน

ชุมชนในท้องถิ่นตำบลท่าสว่างและพื้นที่ใกล้เคียง เข้าร่วมกลุ่มเครือข่ายรักป่า พัฒนาชีวิตด้วยเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 6,582 หลังคาเรือน ใน 37 หมู่บ้าน ดูแลผืนป่า 18,612 ไร่ ชาวบ้านในโครงการสามารถยกระดับคุณภาพชีวิต ลดรายจ่าย สร้างรายได้จากที่ได้เฉลี่ย 70,000 บาท/ครัวเรือน/ปี เป็น 200,000 บาท/ครัวเรือน/ปี อีกทั้งส่งผลทางอ้อมในการลดลงของการเกิดไฟป่าสามารถเพิ่มพื้นที่ป่า 4,256 ไร่ พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ 873 ไร่ และพื้นที่ป่าในรูปแบบธนาคารอาหารชุมชนและพืชสมุนไพรกว่า 120 ไร่ สามารถขยายผลแนวคิด

และดำเนินการเป็นโครงการไปยังอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดสุรินทร์ผ่านเครือข่ายกลุ่มย่อย สร้างความสมดุลและความยั่งยืนระหว่างการอนุรักษ์พื้นที่รักป่า กับการสร้างรายได้และฟื้นคืนพืชประจำถิ่นที่สูญพันธุ์ไป สร้างองค์ความรู้ด้านพืชสมุนไพรและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชาวบ้านในโครงการสามารถยกระดับคุณภาพชีวิต ลดรายจ่าย สร้างรายได้ จากที่ได้เฉลี่ย 70,000บาท / ครัวเรือน / ปี เป็น 200,000 บาท / ครัวเรือน / ปี

การะฉน้สะสม ผลผลิตตกต่ำ

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของ บ้านรักชาติ บ้านเทอดชาติบ้านข่านถญอญ และบ้านนุชเทียน ตำบลบ่อภาค อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งอยู่ในลุ่มน้ำภาคตอนบนที่มีความลาดชันสูง เกิดปัญหาการชะล้างพังทลายของดินอย่างรุนแรง ประกอบกับการเน้นปลูกพืชเชิงเดี่ยว ใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีโดยขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อผลผลิตและรายได้ที่ต่ำ ไม่เพียงพอ

ต่อการดำรงชีพและการชำระหนี้สิน แม้มีการจัดทำระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำด้วยการทำขั้นบันไดดินและคันดินแบบต่าง ๆ และส่งเสริมการปลูกไม้ผสมบนขั้นบันไดดินและคันดิน แต่รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตยังไม่เพียงพอต่อสร้างชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี เกษตรกรยังคงมีหนี้สินโดยเฉลี่ย 100,000 บาท ถึง 300,000 บาท ต่อครัวเรือนต่อปี

ปรับทิศชีวิตด้วยผลผลิตเกษตรอินทรีย์

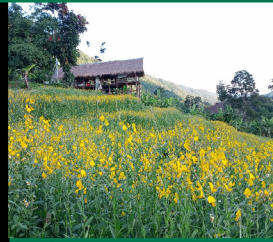
สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก ได้หารือร่วมกับเกษตรกรและชุมชนในพื้นที่ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐและเอกชนและภาคีเครือข่ายหมอดินอาสา เพื่อแก้ไขปัญหามันพื้นฐานของการมีสวนร่วม ตลอดจนทุกขั้นตอนนับตั้งแต่การประชุมประชาพิจารณ์ แลกเปลี่ยนความรู้ จนนำไปสู่ข้อสรุปถึงความต้องการร่วมกันในการทำการเกษตรอินทรีย์ ทดแทนไม้ผลเดิมที่ให้ผลผลิตต่ำ เกิดการจัดทำแผนปฏิบัติงาน เพื่อปรับเปลี่ยนแนวทางการทำการเกษตร โดยการใช้สารอินทรีย์ในแปลงผัก การทำปุ๋ยหมัก การยังยั้งการเติบโตของเชื้อโรคพืชโดยไรสารเคมี รวมถึงการให้ความรู้ทางการตลาด การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และการยกระดับคุณภาพสินค้า โดยได้รับการส่งเสริมการผลิตพืชผักปลอดภัย มาตรฐาน GAP และพัฒนาเป็นพืชผักอินทรีย์มาตรฐาน Organic Thailand ก่อเกิดเป็นวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์รักษ์น้ำลุ่มน้ำภาคที่สามารถจำหน่ายสินค้าผ่านภาคเอกชนไปยังซูเปอร์มาร์เก็ตต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคด้วยการผลิตที่ครบวงจร

ปกคณนี้มีรายได้เพิ่ม

ภาย ได้การบริหารจัดการที่เข้มแข็งและแตกต่าง โดยมีจุดเด่นคือพืชผักอินทรีย์ที่ได้รับมาตรฐานความปลอดภัย ทำให้สามารถจำหน่ายได้ราคาสูง โดยมีการทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตในรูปแบบเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) กับภาคเอกชน ลดภาระหนี้ด้วยการยกระดับรายได้เพิ่มขึ้นถึง 90,000-200,000 บาท ต่อปี ต่อครัวเรือน จากที่ได้เฉลี่ย 40,000 - 50,000 บาท

ต่อปี ต่อครัวเรือน สามารถลดอัตราการใช้ปุ๋ยเคมีลงได้ประมาณ 18.5 ตัน ต่อไร่ ต่อปี เหลือเพียง 0.78 ตันต่อไร่ต่อปี จากสมาชิกกลุ่มเริ่มต้น 3 ครัวเรือน เป็น 22 ครัวเรือนในปัจจุบันมีจำนวนโรงเรือนปลูกผักเพิ่มขึ้น เป็น 65 โรงเรือน

ด้วยการปรับเปลี่ยนมาปลูกพืชผักอินทรีย์ สามารถลดภาระหนี้และยกระดับรายได้เพิ่มขึ้นถึง 90,000-200,000 บาท ต่อปี ต่อครัวเรือน ลดอัตราการใช้ปุ๋ยเคมีลงได้ประมาณ 18.5 ตัน เหลือเพียง 0.78 ตัน ต่อไร่ต่อปี

ความห่วงใยในพสกนิกร ของพระองค์

เนื่องด้วยพระราชกระแสรับสั่งของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่มีกว่า 40 ปี ให้มีการดำเนินโครงการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำระดับหมู่บ้านในพื้นที่ชนบทห่างไกลที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ หลังจากที่ทรงพบว่า หากราษฎรของพระองค์ ไม่มีไฟฟ้าใช้จะประสบกับความเดือดร้อนในการดำรงชีพ มีคุณภาพชีวิตที่ตกต่ำ เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

โครงการการพัฒนา โครงการไฟฟ้า พลังน้ำระดับหมู่บ้าน

กรมพัฒนาพลังงานทดแทน
และอนุรักษ์พลังงาน

บริหารจัดการไฟฟ้า พลังน้ำด้วยตนเอง

ชุมชนหมู่บ้านเบ็งเคล็ง อำเภอู้มพาง จังหวัดตาก หมู่บ้านในเขตชายแดนไทย-เมียนมาร์ ซึ่งมีวิถีชีวิตโดยใช้แสงสว่างจากเทียนไขและตะเกียงเป็นหลัก ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซื้อเทียนไขและน้ำมันก๊าด เฉลี่ยครัวเรือนละประมาณ 200 บาท ต่อเดือน ใต้ถุนบ้านมีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานทดแทนและอุปกรณ์พลังงาน (www.) เพื่อขอสนับสนุนจัดทำโครงการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำ หลังจากเข้าทำการสำรวจศักยภาพ ข้อมูลแหล่งน้ำ และสภาพภูมิประเทศร่วมกับชาวบ้านในพื้นที่ และจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน มีความเห็นชอบร่วมกันในการสร้างแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำระดับหมู่บ้าน ปัจจุบันมี 2 โครงการ ที่พร้อมติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังน้ำ โดยได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลแรงงานและการจัดหาวัสดุในพื้นที่ร่วมสมทบในการก่อสร้าง รวมถึงการกำหนดกติกาหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อบริหารจัดการภายในชุมชนพร้อมจัดทำระบบติดตามผลประจำเดือนอย่างใกล้ชิด

พลังสะอาดเพื่อ การพัฒนาคุณภาพชีวิต

ปัจจุบันชุมชนบ้านเบ็งเคล็ง จำนวน 522 หลังคาเรือน มีไฟฟ้าใช้อย่างเพียงพอและทั่วถึง เป็นความยั่งยืนด้านพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานของประเทศ โดยมีการจัดตั้งสหกรณ์ผู้ใช้ไฟฟ้าพลังน้ำ เพื่อบริหารจัดการภายในชุมชนทั้งการบริหารจัดการน้ำจากแหล่งธรรมชาติและการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าจากไฟฟ้า ซึ่งเป็นพลังงานสะอาดที่ผลิตได้เองและใช้ไม่หมด เป็นความก้าวหน้าในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวบ้าน ในท้องถิ่นห่างไกล **อีกทั้งสามารถลดการใช้ น้ำมันเชื้อเพลิงและลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้เฉลี่ยปีละ 169.96 ตันคาร์บอนไดออกไซด์** สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนและเยาวชนได้ตระหนักถึงการดูแลรักษาป่าไม้ ต้นน้ำลำธารและพื้นที่กักเก็บน้ำของชุมชน

บ้านเบ็งเคล็งสามารถลดการใช้ น้ำมันเชื้อเพลิงและลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้เฉลี่ยปีละ 169.96 ตัน คาร์บอนไดออกไซด์

โครงการสวนอุตสาหกรรมต้นแบบ Good Labour Practices: GLP

กรมสวัสดิการและ
คุ้มครองแรงงาน

สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดปทุมธานี ร่วมกับ สวนอุตสาหกรรมบางกะดี

มอชัญร่วมพิธีมอบใบประกาศเกียรติคุณแก่สถานประกอบการที่นำแนวปฏิบัติการใช้แรงงานที่ดี (GLP) ไปใช้ในกรณีการจัดทำรายงาน
มอบธงสัญลักษณ์ "สวนอุตสาหกรรม GLP" และ "สวนอุตสาหกรรมสีเขียว"

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

โดย อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ในวันจันทร์ที่ 14 กันยายน 2563 เวลา 09.00-14.00 น.

ณ ห้องประชุม 2 อาคาร ตรีภพ-ท่าอากาศยานปทุมธานี ศูนย์วิจัย สวนอุตสาหกรรมบางกะดี

ต้นสมบาะดี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ควันไฟที่ไม่ลุกไหม้

ก่อนที่เชื้อไฟจะขัดแย้งด้านแรงงาน อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ การจ้างงาน และการปรับลดจำนวนลูกจ้าง ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้ารายใหญ่ ระดับประเทศ สวนอุตสาหกรรมบางกะดี จังหวัดปทุมธานี เมื่อปี 2561 จะขยาย รุนแรงกลายเป็นปัญหาใหญ่ด้านเศรษฐกิจ และแรงงานของประเทศ กรมได้นำ แนวปฏิบัติการใช้แรงงานที่ดี (Good Labour Practices : GLP) ได้นำมาใช้เพื่อดับไฟ

ปัญหา และด้วยระยะเวลาเพียง 1 ปี สามารถ สร้างความสามัคคีที่แน่นแฟ้นระหว่าง นายจ้างและผู้ใช้แรงงาน รวมถึงความร่วมมือของชุมชนโดยรอบเพื่อยกระดับคุณภาพ ชีวิตของผู้ใช้แรงงานชุมชนและการเติบโต ทางธุรกิจ

GLP ๗หลักปฏิบัติ ตามมาตรฐานสากล

กสอ สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กสอ.) หน่วยงานหลักที่ระงับข้อขัดแย้งนี้ ด้วยการนำ GLP ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติมาตรฐานสากลด้านแรงงานของการประกอบธุรกิจอย่างมืออาชีพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ และองค์การสหประชาชาติ โดยวางแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมร่วมกับผู้บริหารส่วนอุตสาหกรรมบางกระดาน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือระหว่างนายจ้างและลูกจ้างในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้านแรงงานทุกด้าน มีการนำผู้แทนชุมชน โดยรอบร่วมประชุมตัดสินใจและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในปัญหาที่มีกระทบต่อชุมชน ตลอดจนรณรงค์การจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านกฎหมายแรงงานและการส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีด้านแรงงานจนสามารถยกระดับให้เป็นนิคมอุตสาหกรรมต้นแบบ GLP แห่งแรกในประเทศไทย

คุณภาพชีวิตและชุมชน สู่ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

ความ สمانดันทันทีที่เกิดขึ้นไม่เพียงลดปัญหาการเรียกร้องสิทธิและข้อขัดแย้งด้านแรงงานลงเหลือศูนย์ แต่ยังส่งเสริมให้สถานประกอบการเพิ่มขีดความสามารถทางธุรกิจ มีผลกำไรดีขึ้น สามารถใช้ตราสัญลักษณ์ GLP เพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านจริยธรรมในการจ้างงานให้กับคู่ค้าทางธุรกิจทั้งในและต่างประเทศ ปัจจุบันมีพบว่า มีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน ๓๑ เกิดขึ้น อันเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตคนงาน 21,158 คน โดยไม่มีอุบัติเหตุร้ายแรงจากการทำงาน นอกจากนี้ ชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมจำนวน 18 ชุมชน ใน 5 หมู่บ้าน สามารถลดปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเนื่องจากสถานประกอบการได้ร้อยละ 100 อีกด้วย

ยกระดับคุณภาพชีวิตคนงาน 21,158 คน โดยไม่มีอุบัติเหตุร้ายแรงจากการทำงาน และชุมชน โดยรอบนิคมอุตสาหกรรม 18 ชุมชน และสามารถลดปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ร้อยละ 100

ร่วมพัฒนาการเด็ก อย่างมีคุณภาพ

ศูนย์สุขภาพจิตที่ 11 กรมสุขภาพจิต พบว่า เด็กปฐมวัยอายุ 0-5 ปี จำนวน 300-500 คน ในอำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการพัฒนาการล่าช้าทางชมรมแม่และเด็กนำ โดย **นางกมลทิพย์ พรหมเดช ผู้มีประสบการณ์ในการเลี้ยงดูเด็กที่มีการพัฒนาการล่าช้า** และคณะทำงานพัฒนาการเด็ก รวมถึงครอบครัวเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ฯลฯ ร่วมกันตั้งโครงการพะจันสร้างใจ ปฐมวัยสร้างชาติ ในปี 2561 โดยใช้เทคนิคกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้งอำเภอ ปัจจุบันพัฒนาเด็กได้ครบร้อยเปอร์เซ็นต์เป้าหมายและสามารถเข้าถึงบริการประเมินได้ร้อยละ 98

สร้างอาสาสมัครพัฒนาเด็ก อย่างเท่าเทียม

GIS-บวนการขับเคลื่อนให้ผู้ปกครองของเด็กเลือกบริการตามที่ต้องการ จัดเวทีสาธารณะครอบคลุมทั้งอำเภอเพื่อให้ร่วมคิดร่วมทำเป็นประชาคมติ ร่วมกันสร้าง **The Star Team เพื่อนช่วยเพื่อน สร้างเครือข่าย ประสานกับภาครัฐด้านสาธารณสุขที่ทำงานด้านเด็ก นักวิชาการ ด้านเด็กมาถ่ายทอดองค์ความรู้** ภาครัฐจึงให้การสนับสนุน พร้อมทั้ง นำ Social Media เช่น Facebook, Line มาใช้เป็นช่องทางในการสื่อสาร ให้ความรู้ คำปรึกษา นัดวันจัดวัคซีนให้เด็ก มีอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน นำองค์ความรู้จากที่ได้อบรมไปถ่ายทอดให้คนในชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนโครงการพัฒนาศักยภาพครูพี่เลี้ยง ศูนย์เด็กเล็ก จนสามารถนำนวัตกรรมมาประยุกต์ จัดทำ Moblie Jigsaw ให้เด็ก และผู้ปกครองทำร่วมกันเพื่อการพัฒนาเด็ก และยังมีอาสาสมัคร สาธารณสุขสัญชาติพม่าช่วยดูการพัฒนาเด็กพม่าในพื้นที่อย่าง เท่าเทียมกันด้วย

สร้างองค์ความรู้ต้นแบบ และขยายผล

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นเป็นต้นแบบที่ดีของระบบการดูแลเด็ก ให้ได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย ผู้ปกครองประหยัดค่าใช้จ่าย ในการพัฒนาเด็ก ครอบคลุมมีเจตคติที่ดี เกิดองค์ความรู้ใหม่ ใสใจใจดูแลลูก มีการนำองค์ความรู้ที่สะสมไว้ไปขยายผลครบทุกอำเภอ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดระนองและยังได้บรรจุโครงการ

พัฒนาเด็กและครอบครัวไว้ในแผนปฏิบัติการของหน่วยงานทำให้มีความต่อเนื่อง

สร้างต้นแบบระบบการดูแลเด็กและขยายผลการดำเนินงานครบทุกอำเภอใน จ.สุราษฎร์ธานี และ จ.ระนอง

โครงการรวมพลังชุมชนสร้างป่า พัฒนาสภาพสร้างชีวิตสู่ความยั่งยืน

กรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

สายพระเนตรสมเด็จพระพันปีหลวง

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่มีพระราชดำริให้จัดตั้งสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นที่ป่าต้นน้ำบริเวณโดยเกาะ ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำแมกกรณี่ ก้องที่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ในปี 2545 เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกแผ้วถางป่าปัญหาการปลูกพืชเสพติด รวมทั้งการเป็นเส้นทางผ่านในการลำเลียงยาเสพติด ทำให้เกิดปัญหาความมั่นคงของประเทศ ทั้งด้านทรัพยากรป่า ดิน น้ำ และความมั่นคงด้านทรัพยากรมนุษย์ ราษฎรมีคุณภาพชีวิตอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

แหล่งผลิตกาแฟตัดพ่อค้าคนกลาง

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ยึดแนวพระราชดำริคนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนควบคู่กับการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร โดยให้คนอาศัยอยู่กับป่าได้อย่างเหมาะสมกลมกลืนและยั่งยืน ได้ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการประสานและบูรณาการหน่วยงานและชาวบ้านในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่การจัดตั้งคณะทำงาน ร่วมกับวิเคราะห์สภาพปัญหา สรรวจความต้องการ จนได้ข้อสรุปที่จะใช้การปลูกพืชกาแฟอาราบิก้าเป็นเครื่องมือในการสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรและด้านคุณภาพชีวิต จึงได้เริ่มต้นแผนงานตั้งแต่กระบวนการผลิตกาแฟ แผนงานด้านการตลาด ช่องทางการจำหน่ายที่ไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง กระทั่งนำไปสู่การจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนราษฎรผู้ปลูกกาแฟ เพื่อเป็นศูนย์กลางรวบรวมผลผลิต การต่อรอง และกำหนดราคาจำหน่าย การพัฒนาคุณภาพกาแฟ รวมถึงการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินในชุมชน

คุณภาพชีวิตและชุมชนบนพื้นอันสมบูรณ์

พื้นที่ป่ากว่า 14,000 ไร่ ที่ได้รับการดูแลจากชาวบ้านในพื้นที่ **สามารถหยุดยังการบุกรุกทำลายป่าและส่งเสริมให้หันมาทำการเกษตรแบบอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยการปลูกกาแฟ** ปัจจุบันชาวปางขอนปลูกกาแฟได้เกือบ 100% ของพื้นที่ทำกิน คือประมาณ 2,500 ไร่ อีกทั้งยังสามารถฟื้นฟูปะบบนิเวศต้นน้ำให้กลับคืนมาได้โดยลดการพังทลายของหน้าดิน รวมถึงช่วยลดปริมาณการใช้น้ำในพื้นที่และทำให้มี

น้ำเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคตลอดปี **ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม 50,000 บาท ต่อครัวเรือนต่อปี เป็น 288,615.63 บาท ต่อครัวเรือนต่อปี** สามารถดำรงชีพได้อย่างมีความสุข มีความมั่นคงในชีวิต และมีจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันชาวปางขอนได้ปลูกกาแฟได้เกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ทำกินประมาณ 2,500 ไร่ มีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม 50,000 บาท ต่อครัวเรือนต่อปี เป็น 288,615.63 บาทต่อครัวเรือนต่อปี

โครงการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในการจัดการสินค้าปาล์มน้ำมัน

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สร้างคนร่วม ขับเคลื่อนพัฒนา

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยเริ่มจากพัฒนาความรู้ความสามารถและศักยภาพให้แก่ **ผู้นำชุมชนอย่าง นายทวีวัตร เครือสาย** เมื่อปี 2543 เพื่อให้ผู้นำไปขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนต่อไปในพื้นที่และขยายผลในพื้นที่อื่น ๆ ด้วย โดย ส.ป.ก. ทำหน้าที่

สนับสนุนงบประมาณการทำงานกิจกรรม และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพ ทุน สภาพแวดล้อมและบริบทของชุมชน รวมถึงการเชื่อมประสานภาคีสร้างเครือข่ายภายในและภายนอกทั้งระดับจังหวัด ภูมิภาค และประเทศ

สร้างสถาบันเกษตรกร ที่มีความเข้มแข็ง

ส.ป.ก. จึงได้จัดทำแผนแม่บทชุมชนบ้านสะขาว ในปี 2544 เพื่อยกระดับพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างอาชีพเกษตรกรรวมที่มั่นคงและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าปาล์มน้ำมัน โดยส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มร่วมคิด วิเคราะห์ สรุปทบทวน และบริหารจัดการด้านการผลิต แปรรูป การตลาด รวมถึงจำหน่ายสินค้าร่วมกัน ทำให้ลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ มูลค่า สินค้าเกษตร ปัจจุบันมีการจัดตั้งเป็นสถาบันเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์เรียนรู้และเป็นที่พักของคนที่ชุมชนในการบริหารจัดการการผลิตปาล์มน้ำมันให้ได้คุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด และขายได้ในราคาที่ เป็นธรรม เกษตรกรสามารถบริหารจัดการการผลิตปาล์มน้ำมันได้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ มีการคิดค้น ผลิตภัณฑ์ต่อยอดสร้างรายได้เพิ่ม

ชุมชนเข้มแข็ง สามัคคี มีสุขภาพที่ดี

ผล ที่เกิดขึ้น เกษตรกรทำสวนบ้านสะขาวละแวก จำนวน 234 ราย ในพื้นที่ทำเกษตร 6,250 ไร่ และมีเกษตรกรอีก 2 ตำบล 8 หมู่บ้าน ในอำเภอละแวก จำนวน 2,000ครัวเรือน **สามารถลดต้นทุนลงเฉลี่ย 350 บาท ต่อตัน ร่วมกันอนุรักษ์ พื้นฟูสภาพแวดล้อม และใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามเจตนารมณ์ของ ส.ป.ก. อย่างแท้จริง และยกระดับการผลิตปาล์มน้ำมันให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน (RSPO)** ด้านสังคมมีความรักสามัคคี มีแรงจูงใจกัน มีผู้สูงอายุเป็นที่พึ่งเป็นที่เคารพของชุมชน เป็นชุมชนเข้มแข็งมีสุขภาพที่ดีพึ่งตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สามารถลดต้นทุนลงเฉลี่ยผลผลิต 350 บาท ต่อตันและใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามเจตนารมณ์ของ ส.ป.ก. อย่างแท้จริง

น้ำพุโมเดล : รูปแบบการควบคุมพืชกระท่อม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติด

ต้นแบบธรรมาวุญ สุภาพแก่ปัญหา อย่างสร้างสรรค์

ก่อนที่ พืชกระท่อมจะถูกปลดออกจากพืชที่มีสารเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ร่วมมือกับ **สภโศกสงคราม บัวทอง กำเนิดตำบลน้ำพุ** พร้อมด้วยภาคประชาชน นักวิชาการ หน่วยงานรัฐในพื้นที่ และส่วนกลาง ได้ร่วมกันจัดทำ **น้ำพุโมเดล : รูปแบบการควบคุมพืชกระท่อมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน** ที่บ้านดอนทราย ตำบลน้ำพุ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อลดความเียงระหว่างประชาชนที่ยังคงใช้ พืชกระท่อมตามวิถี เช่น รักษาโรคและอื่น ๆ กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ต้องรักษากฎหมาย โดย นำแนวคิดชุมชนเป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหาหายาเสพติดพร้อมแนวคิดธรรมาวุญสุภาพ มาเป็นกรอบพัฒนา และดำเนินการ นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทันสมัยกันสมัยมาใช้ หวังให้เป็นโมเดล ต้นแบบของประเทศ และเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อขยายผลในแก้ไขปัญหายาอย่างสร้างสรรค์

นำเทคโนโลยีมาใช้กำกับควบคุม

ก้าวแรกของการทำงาน สำนักงาน ป.ป.ส. และสืบทองครหา พร้อมเจ้าหน้าที่และคณะทำงานออกสำรวจข้อมูล จัดทำแผนที่ระบุ ตำแหน่งพืชกระท่อมในชุมชน พบว่ามีพืชกระท่อม 72 ครัวเรือน จากทั้งหมด 129 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 55.81 มีพืชกระท่อม 185 ต้น จากนั้น จัดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการทำความเข้าใจร่วมกัน พร้อมดำเนินการ ขออนุญาตครอบครองพืชกระท่อม โดยไม่ถือว่าเป็นพืชยาเสพติดให้โทษ ในประเภท 5 ต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) แต่ครอบครอง เพื่อใช้ทำการศึกษาวิจัย โดยกำหนดให้มีต้นกระท่อมได้ไม่เกิน 3 ต้น ต่อครัวเรือน ห้ามจำหน่ายและจ่ายแจกให้เยาวชนและบุคคลทั่วไป ขณะเดียวกันได้กำหนดธรรมชาติข้อมูลในรูปแบบ Mobile Application มีคิวอาร์โค้ด เพื่อกำกับควบคุมจดทะเบียนผู้เสพและครอบครองพืชกระท่อมอย่าง ชัดเจน และป้องกันวัยรุ่นเอาไปใช้เสพในทางที่ผิดที่เรียกว่า 4x100 โดยนำน้ำต้มกระท่อมไปผสมกับยาแก้ไอ 4x4 ผลของโครงการฯ ตั้งแต่ ปี 2559-2563 ทำให้ไม่มีคดีเกี่ยวกับการเสพใบพืชกระท่อม มีการนำ น้ำพุโมเดลฯ ไปขยายผลใน 10 อำเภอ 10 จังหวัด และได้ทำการวิจัย คุณสมบัติทางเภสัชของพืชกระท่อม ค้นหายาสยงพันธุ์ที่ให้ค่า **สารมิตราทินีน** ในปริมาณที่สูงเพื่อพัฒนาและนำพืชกระท่อมมา ใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ และสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ อีกทั้งนำ โมเดลนี้ไปทำกาดูแล ผื่น กัญชาด้วย

ตั้งแต่ปี 2559 - 2563 ไม่มีคดีเกี่ยวกับการเสพใบพืชกระท่อม มีการนำน้ำพุโมเดลฯ ไปขยายผลใน 10 จังหวัด และได้ทำการวิจัยคุณสมบัติทางเภสัชของพืชกระท่อม เพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์

ส่งเสริม สนับสนุนเครือข่าย และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรอินทรีย์

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลดมลภาวะสิ่งแวดล้อมทำเกษตรอินทรีย์

การเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดปราจีนบุรี ทำให้เกิดมลภาวะ ทั้ง น้ำ อากาศ ดิน ฝุ่น ควันของเสียต่าง ๆ มากมาย ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน และความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดปราจีนบุรี จึงได้สนับสนุนเครือข่ายและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรปลูกผักปลอดภัยตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ โดยมี **นางรัตตะนะ ศรีวรกุล ปราชญ์ชาวบ้าน** ถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ให้กับเกษตรกรในชุมชนและขยายผล

สร้างแกนนำ อาสาสมัครติดอาวุธทางปัญญา

โดยยึดหลักสร้างหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) จากทุกภาคส่วน เช่น ภาครัฐ เอกชน สภาองค์กรชุมชนตำบล คณะทำงานและขับเคลื่อนโดยนายสาธารณสุขแบบมีส่วนร่วมจังหวัดปราจีนบุรี ศูนย์ประชุมนักวิชาการ เครือข่ายลุ่มน้ำพระปรง ฯลฯ แล้วติดอาวุธทางปัญญาพัฒนาศักยภาพแกนนำเครือข่ายและเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทสม.) ให้เข้มแข็ง ร่วมจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ติดตามประเมินผล แลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนร่วมกัน ความร่วมมือที่เกิดขึ้นทำให้มีคณะทำงานขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์จังหวัดปราจีนบุรี จัดตั้งสหกรณ์เกษตรอินทรีย์ปราจีนบุรี มีการลงนามสัญญาซื้อขายแบบราคาคงที่ ไม่จำกัดปริมาณ โดยวิธีเฉพาะเจาะจงระหว่างโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรกับสหกรณ์เกษตรอินทรีย์ปราจีนบุรี รับซื้อผักและผลไม้ปลอดภัย จำนวน 89 รายการ จำนวนเงิน 2,234,650 บาท มีตลาดนัดสีเขียว 5 แห่ง

ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์

โครงการนี้ทำให้เกษตรกรมืออาชีพที่สุจริต เลี้ยงชีพได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ชุมชนและสังคมมีความเข้มแข็งรักและหวงแหนถิ่นฐาน รักธรรมชาติ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมี เกิดการต่อยอดและขยายผลไปสู่การทำปุ๋ยสัตัวอินทรีย์และการแปรรูปสินค้าเกษตรแบบอินทรีย์

การร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ เพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ของจังหวัดปราจีนบุรี เป็น 15,000 ไร่ ในปี 2564 สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ลด ละ เลิก ใช้สารเคมี และขยายผลไปสู่การทำปุ๋ยชีวอินทรีย์ เพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ของจังหวัดปราจีนบุรี เป็น 15,000 ไร่ ในปี 2564

โครงการเครือข่ายขยะพันธุ์ดี ต้นแบบอย่างความดี เพื่อชุมชนเจ้าพระยา

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลดขยะต้นทาง แปรรูปวัสดุเหลือใช้

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยนักขนสิ่งแวดลอม
ภาคที่ 4 (นครสวรรค์) ร่วมกับภาคส่วน
ต่าง ๆ สนับสนุนการลดปริมาณขยะตั้งแต่
ต้นทาง พร้อมสร้างพื้นที่ต้นแบบที่
บ้านคุยมะม่วง ตำบลโนนพลวง อำเภอ
ลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยมี
นายสมหมาย มากสาคร ผู้ใหญ่บ้าน
ร่วมเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนประสานงาน
พร้อมสร้างศูนย์ถ่ายทอดความรู้ด้านขยะ
และสิ่งแวดล้อม นำของเสีย จาก

ขยะอินทรีย์มาใช้ประโยชน์ ลดค่าใช้จ่ายใน
การจัดเก็บขยะจนทำให้พื้นที่ต้นแบบชนะเลิศ
การประกวดชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste)
ระดับประเทศ ประเภทชุมชนขนาดกลาง
ในปี 2563 ซึ่งจังหวัดกำแพงเพชรนำขยะ
มูลฝอยชุมชนมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ 47.65
ผ่านค่าเป้าหมายมาตรฐานที่กรมควบคุมมลพิษ
กำหนดไว้ และส่งเสริมโครงการสำนักงานสีเขียว
(Green Office) ใสใจสิ่งแวดล้อม **มีเครือข่าย
การเชื่อมโยงครบ 4 จังหวัด นครสวรรค์
กำแพงเพชร อุทัยธานี พิจิตร**

สร้างเครือข่ายอาสาสมัคร พิทักษ์สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน

การมีส่วนร่วมดำเนินการทั้งในแนวราบคือ ความร่วมมือจากภาคประชาชน ประชาสังคม เอกชน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน ฯลฯ บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น สร้างวินัย จัดอบรมหลักสูตรการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน โดยนำชุมชนบ้านคุดมะม่วง อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร เป็นต้นแบบ (Role Model) ถ่ายทอดความรู้ ถอดบทเรียน ทำคู่มือ สร้างเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทส.บ.) ในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีการสื่อสารมาใช้ เช่น line องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ facebook ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 4

บ้านสะอาดน่ามอง แยกขยะทุกวันเร็ว

จุดเด่นทุกครัวเรือนสามารถแยกขยะและส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนลูกมะม่วงพันธุ์ดีเข้ามามีส่วนร่วมใช้เวลาวันหยุดเก็บขยะที่แยกประเภทไว้แล้ว จัดทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิล รายได้นำมาเป็นสวัสดิการของชุมชน เช่น รับขวัญเด็กแรกเกิด จัดกิจกรรมวันเด็ก ฯลฯ ชุมชนบ้านคุดมะม่วงเป็นแหล่งศึกษาดูงานของจังหวัดและที่อื่น ๆ ถึง 68 ครั้ง และมีการจัดทำแผนขยายผล ซึ่งได้รับการบรรจุโครงการไว้ในแผนปฏิบัติการของสำนักงานสิ่งแวดล้อมด้วย

ชุมชนบ้านคุดมะม่วงเป็นแหล่งศึกษาดูงานของจังหวัดและที่อื่น ๆ ถึง 68 ครั้ง

การบริหารจัดการน้ำ ต่อสู้ปัญหาวิกฤตภัยแล้ง

องค์การบริหาร
ส่วนตำบลทับน้ำ

เส้นเลือดชีวิต
เกษตรกรไทย

พื้นที่ที่ราบลุ่มตอนกลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือแหล่งผลิตสินค้าเกษตรกรรมสำคัญมายาวนานเช่นเดียวกับปัญหาภัยแล้ง ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องตลอดทุก ๆ ปี แม้มีความพยายามจัดการ แต่ก็เป็นการแก้ไขปัญหาแบบเฉพาะหน้า ปัญหาการขาดแคลนน้ำโดยเฉพาะช่วงการเพาะปลูกข้าวในฤดูแล้งไม่สามารถจัดการได้สำเร็จ แต่สำหรับกลุ่มชาวบ้านพื้นที่ตำบลทับน้ำ อำเภอบางปะหัน ได้ร่วมมือร่วมใจประสานหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ยุติปัญหานี้ได้สำเร็จด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้มีระบบชลประทานที่เป็นเส้นเลือดใหญ่หล่อเลี้ยงชีวิตเกษตรกรไทยให้แข็งแกร่ง **ภายใต้หลักคิดเพียงพอ ถึงถึง เป็นธรรม ไม่ขาดแคลน**

ใช้ฐานข้อมูลเพื่อแก้ไข แบบเบ็ดเสร็จ

นับตั้งแต่ นายกฤตพ ธีธัญญ์ เข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทับน้ำ เมื่อปี 2548 ได้จัดทำโครงการต่าง ๆ ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นและประสบการณ์ทางการเกษตรร่วมกับชาวบ้าน ทั้งการก่อสร้างฝายชะลอน้ำ ประตู ปิด-เปิด ระบายน้ำ ขุดลอกคลองหนองน้ำ การขочиที่ดินเพื่อขุดคลองไส้ไก่ แต่ภาวะขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งยังคงอยู่เพราะขาดข้อมูลที่จะบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ ภายหลังได้จัดตั้งกลุ่มบริหารจัดการน้ำ มีการหารือสำรวจและวางแผนกับชาวบ้าน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการ มีการจัดเก็บฐานข้อมูลอย่างละเอียดทั้ง ข้อมูลเกษตรกร ข้อมูลพื้นที่การปลูกข้าว และพืชอื่น ๆ ข้อมูลพื้นที่กักเก็บน้ำ ปริมาณน้ำในแหล่งต่าง ๆ ปริมาณน้ำฝน-น้ำ ในแม่น้ำเจ้าพระยา รวมถึงความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตรในแต่ละรอบการเพาะปลูกที่เกษตรกรทุกคนเป็นผู้นำเข้าข้อมูลหลัก นำข้อมูลมาประมวลและแปรผลให้เป็นรายงานในรูปแบบของสารสนเทศ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ บริหารจัดการโครงการช่วยเหลือน้ำที่เชื่อมโยงถึงกันไม่ว่า การเพิ่มผล หรือชะลอน้ำ เข้าสู่พื้นที่ในช่วงเวลาต่าง ๆ

ผลผลิตมูลค่า 100 ล้านบาทต่อปี

ผล ของการมีระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการน้ำที่ดีไม่เพียงชาวตำบลทับน้ำจะมีน้ำใช้ตลอดปี ด้วยศักยภาพในการกักเก็บน้ำที่มีปริมาณสูงสุด 1,406,230 ลบ.ม. ไร้ข้อกังวลเรื่องขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งแล้ว ยังมีฝายคันดิน ฝายน้ำล้น บ่อบาดาล และโรงสูบน้ำพลังงานไฟฟ้าหลายสิบแห่ง **สร้างผลผลิตข้าวจากการทำนาปีละ 2 ครั้ง ในพื้นที่ 5,322 ไร่ ไร่ละ 1 ตัน ขายเป็นละ 9,000 บาท รวมเป็นมูลค่า 95,516,000 บาท/ปี**

เกษตรกร รับจ้างสามารถมีงานทำต่อเนื่อง เกิดจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างรู้คุณค่า และแบ่งปันการใช้ประโยชน์ตลอดเส้นทางสายน้ำที่เข้าสู่พื้นที่ทางเกษตรสำคัญของประเทศ

สร้างผลผลิตข้าวจากการทำนาปีละ 2 ครั้ง ในพื้นที่ 5,322 ไร่ ไร่ละ 1 ตัน รวมเป็น มูลค่า 95,516 ล้านบาทต่อปี เกษตรกรจึงสามารถมีงานทำได้ต่อเนื่อง

โครงการชุมชนไม้มีค่า ดูแลรักษา สร้างรายได้

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
(องค์กรมหาชน)

บุกรุกป่า ทางแก้ปัญหานี้สิน

เมื่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปชาวบ้านชุมชนปางมะเกลือ หมู่ที่ 2 ตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเคยมีรายได้สูงจากการปลูกชาเมือง (ชาอัสสัม) และการแปรรูปทำเมี่ยงหมักในอดีตไม่สามารถดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ได้ ขัดแย้งระหว่างคนในชุมชนที่ยังหวงแหนในวิถีชีวิตดั้งเดิม กับผู้ที่ตัดสินใจปลูกพืชอื่นสร้างรายได้ทดแทนจึงเกิดขึ้น ขณะที่บางส่วนกระทำความผิดกฎหมาย ด้วยการบุกรุกตัดต้นไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง อุทยานแห่งชาติสุเทพ-ปุย และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า แม่ลา-แม่สะ กลายเป็นความขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่รัฐซ้ำเติมให้ชุมชนขาดความมั่นคงและความสุข

“ต้นไม้ของพ่อ” สร้างเศรษฐกิจยั่งยืน

ด้วย พ่อหลวงยังคงสถิตยอยู่ในหัวใจชาวบ้านชุมชนปางมะเกลือ นับแต่เมื่อครั้งทรงเสด็จ ณ ตำบลป่าแป๋ และทรงปลูกต้นไม้ของพ่อ อันเป็นศูนย์รวมที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะดูแลรักษาป่าให้อุดมสมบูรณ์ ไม่ทิ้งมรดกทางวัฒนธรรม และวิถีชีวิตเกษตรดั้งเดิม แต่ต่อยอดและพัฒนาพื้นที่ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สร้างความอยู่ดีมีสุข จนปัญหาได้รับการแก้ไข ครอบครัวและชุมชนมีความเข้มแข็ง

นำมริบทชุมชน ร่วมบูรณาการทุกขั้นตอน

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวิเคราะห์พื้นที่ การแสดงความคิดเห็นและความต้องการผ่านเวทีชุมชน ข้อมูลที่ได้ รวมถึงบริบทของชุมชน นำมาวิเคราะห์จัดทำเป็นแผนและกิจกรรมที่เน้นให้ความสำคัญในการเพิ่มมูลค่าป่าไม้ การต่อยอดพืชท้องถิ่น ภายใต้ระบบการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม ทั้งมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องตลอดจนสนับสนุนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ผ่านความร่วมมือทุกภาคส่วน

รักษาป่าไม้ สร้างรายได้แข็งแกร่ง

นับแต่เริ่มโครงการในปี 2557 ซึ่งมีเกษตรกรนำร่อง 7 ราย ปัจจุบันมีเกษตรกรเข้าร่วม 74 ราย มีรายได้เฉลี่ย 86,000 บาท/ครัวเรือน/ปี เพิ่มขึ้น 2.45 เท่า มีการยื่นขอรับรองมาตรฐานชาอินทรีย์จากกรมวิชาการเกษตร เพื่อยกระดับห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การผลิต การเก็บรวบรวม การแปรรูป และการตลาดรวมถึงสามารถเก็บกักก๊าซเรือนกระจกได้ 7406,578 ตัน คาร์บอนไดออกไซด์ จากการเพิ่มพื้นที่ป่าและพื้นที่สีเขียว สามารถยุติข้อขัดแย้งและการบุกรุกพื้นที่ป่าในชุมชน

ในปัจจุบันมีเกษตรกรเข้าร่วมกว่า 74 ราย มีรายได้เฉลี่ย 86,000 บาท/ครัวเรือน/ปี เพิ่มขึ้น 2.45 เท่า สามารถเก็บกักก๊าซเรือนกระจกได้ 7,406,578 ตัน

**คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
ตรวจประเมินรางวัล
การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม**

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
เกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพภาครัฐ
ที่ ๒ / ๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานตรวจประเมินรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ มีคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ที่ ๕/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพภาครัฐ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม พัฒนาวีธีการบริหารราชการ การยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการ เพื่อให้ส่วนราชการมีการบริหารงานตามแนวทางของวิธการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี นั้น

เพื่อให้การดำเนินการตรวจประเมินรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการข้างต้น ประธานอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพภาครัฐ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานตรวจประเมินรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม จำนวน ๓ คณะ โดยมีองค์ประกอบหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. คณะทำงานปรับปรุงเกณฑ์รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

๑.๑ องค์ประกอบ

๑) นายจตุร	อภิชาติบุตร	ที่ปรึกษา
๒) นายนรจิต	สิงหนะณี	ที่ปรึกษา
๓) นางสาวพัชรี	สีโรรส	ที่ปรึกษา
๔) นางโสภารัตน์	จารุสมบัติ	ที่ปรึกษา
๕) นางสาวอรพินท์	สพโชคชัย	ประธานคณะทำงาน
๖) นางอารีย์พันธ์	เจริญสุข	รองประธานคณะทำงาน
๗) นางชนิษฐา	งามวงศ์สถิต	คณะทำงาน
๘) นายชุมพล	อู่้นทัศนาศิลป์	คณะทำงาน
๙) นายทศพร	จันทมงคลเลิศ	คณะทำงาน
๑๐) นางสาวธนาพร	เต็งรัตนประเสริฐ	คณะทำงาน
๑๑) นางสาวนงน	ขวัญยืน	คณะทำงาน
๑๒) นายนิรันดา	นัคนตริ	คณะทำงาน
๑๓) นายปรเมศวร์	วาริเวนิช	คณะทำงาน

๑๔) นางสาววิริยา	เนตรน้อย	คณะทำงาน
๑๕) นางสาวนวลจันทร์	แสงมณี	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๖) นางสาวสุปรียา	กลิ่นสุวรรณ	คณะทำงานและช่วยเลขานุการ

๑.๒ หน้าที่และอำนาจ

- ๑) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การสมัครรางวัลบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม
- ๒) พิจารณาหลักเกณฑ์การสมัครรางวัลบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมเสนอต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพภาครัฐ
- ๓) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพภาครัฐ มอบหมาย

๒. คณะทำงานกลั่นกรองเอกสารรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

๒.๑ องค์ประกอบ

๑) นายจาตุร	อภิชาติบุตร	ที่ปรึกษา
๒) นายรชิต	สิงห์เสณี	ที่ปรึกษา
๓) นางสาวพัชรี	สิโรรส	ที่ปรึกษา
๔) นางโสภารัตน์	จารุสมบัติ	ที่ปรึกษา
๕) นางสาวอรพินท์	สพโชคชัย	ประธานคณะทำงาน
๖) นางอารีย์พันธ์	เจริญสุข	รองประธานคณะทำงาน
๗) นางชนิษฐา	งามวงศ์สถิต	คณะทำงาน
๘) นางฉวีวรรณ	เกียรติโชคชัยกุล	คณะทำงาน
๙) นายชัยยุทธ	กมลศิริสกุล	คณะทำงาน
๑๐) นายณรงค์	บุญไญ	คณะทำงาน
๑๑) นางสาวนาพร	เด็งรัตน์ประเสริฐ	คณะทำงาน
๑๒) นางสาวนภาง	ขวัญเย็น	คณะทำงาน
๑๓) นายฉัตร	แสงทองล้วน	คณะทำงาน
๑๔) นางวิภาดา	ตรีตรระการ	คณะทำงาน
๑๕) นางสาววิริยา	เนตรน้อย	คณะทำงาน
๑๖) นายสุวิทย์	อมรนพรัตน์กุล	คณะทำงาน
๑๗) นายอนุชิต	สุนสวัสดิ์กุล	คณะทำงาน
๑๘) นางสาวนวลจันทร์	แสงมณี	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๙) นางสาวอักษรณี	ทองศรี	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐) นางสาวสุปรียา	กลิ่นสุวรรณ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ หน้าที่และอำนาจ

๑) พิจารณากลับกรองผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่เสนอขอรับรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

๒) พิจารณาผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่เห็นควรได้รับรางวัลเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพภาครัฐ

๓) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพภาครัฐ มอบหมาย

๓. คณะทำงานตรวจประเมินรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

๓.๑ องค์ประกอบ

๑) นายจาดูร	อภิชาติบุตร	ที่ปรึกษา
๒) นายรชิต	สิงหนะณี	ที่ปรึกษา
๓) นางสาวพัชรี	สิโรรส	ที่ปรึกษา
๔) นางโสภารัตน์	จารุสมบัติ	ที่ปรึกษา
๕) นางสาวอรพินท์	สหโชคชัย	ประธานคณะทำงาน
๖) นางอารีย์พันธ์	เจริญสุข	รองประธานคณะทำงาน
๗) นางฉวีวรรณ	เกียรติโชคชัยกุล	คณะทำงาน
๘) นายชัยยุทธ	กมลศิริสกุล	คณะทำงาน
๙) นายณรงค์	บุญโญ	คณะทำงาน
๑๐) นางพิสมัย	นิธิไพบูลย์	คณะทำงาน
๑๑) นายวิศิษฐ์	แสงทองล้วน	คณะทำงาน
๑๒) นางวิภาดา	ตรีตระกูล	คณะทำงาน
๑๓) นางสาววิริยา	เนตรน้อย	คณะทำงาน
๑๔) นายศรีญ์	ธิดีลักษณ์	คณะทำงาน
๑๕) นางศศิธร	กาญจนสุวรรณ	คณะทำงาน
๑๖) นางสาวศศิณยานันท์	แสนแพง	คณะทำงาน
๑๗) นายสุวิทย์	อมรพรรัตน์กุล	คณะทำงาน
๑๘) ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย		คณะทำงาน
๑๙) ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย		คณะทำงาน
๒๐) ผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบล		คณะทำงาน
๒๑) นางสาวนวลจันทร์	แสงมณี	คณะทำงานและเลขานุการ
๒๒) นางสาวสุปรียา	กลินสุวรรณ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๓.๒ หน้าทีและอำนาจ

๑) ตรวจประเมินรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ณ พื้นที่ปฏิบัติงาน โดยมิผู้แทนจากคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนจากองค์กรภาคเอกชน เข้าร่วมตรวจประเมินด้วย

๒) พิจารณาผลการตรวจประเมินรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ณ พื้นที่ปฏิบัติงาน และเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพภาครัฐเพื่อพิจารณาเห็นชอบ

๓) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพภาครัฐ มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายรชทอง จันทวงศ์)

ประธานอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ
เกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
และยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพภาครัฐ

รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี 2564

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 0 2356 9999 โทรสาร 0 2281 8169

เว็บไซต์ www.opdc.go.th

คณะผู้จัดทำ :

นางสาวนภาง	ชวัลยยืน	ผู้อำนวยการกองนวัตกรรมบริการภาครัฐ
นางศศิธร	สีมาวงศ์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาระบบราชการ
นางชนิษฐา	งามวงศ์สถิต	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาระบบราชการ
นางสาวนवलจันทร์	แสงมณี	นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการพิเศษ
นางสาวอักษรณี	ทองศรี	นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการพิเศษ
นางสาวสุปรียา	กลั่นสุวรรณ	นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการ
นางพรจันทร์	จงศรี	นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการ
นางสาวอรุณิดา	โตสกุล	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ
นางสาวพรวรรณ	รังคเสนี	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ

